Ἐκδίδεται κατὰ Σάββατον. — Τιμὴ φύλλου δρχ. 500

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ
Ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δρχ. 15000, ἑξάμηνη δρχ. 8000.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀγγλίας, Αἰγύπτου Λίρες 1:10 Ἀμερικῆς καὶ ἄλλων κρατῶν, Δολλάρια 8. Ἑξάμηνη ἀναλόγως.
ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΙ' ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
Ἀπροσώπως: Πρὸς τὸ περιοδικὸν «Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ», ὁδὸς Γ' Σεπτεμβρίου, ἀριθ. 28 — Ἀθήνας. Τηλέφ. 55.536

ἱδρυτὴς το 1879
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ († 1941)
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ { ΜΑΡΙΑΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΥΘΑΛΙΑΣ ΧΡ. ΝΑΤΣΙΟΥ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Π. ΜΟΥΣΔΡΑΚΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ
Ἀρχίζει τὴν 1ην Ἰανουαρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.
Παλαιοὶ Τόμοι, ἄρτιοι, τιμῶνται δρ. 10000 ἕδετος καὶ 15000 χρυσόδ.—Ο ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ κατὰ φύλλον ἀποκτᾶ προνόμια συνδρομητοῦ λαμβάνων ψευδώνυμον δι' ἓν ἔτος ἐπὶ πληρωμῇ δρ. 1000

Περίοδος Γ'. — Τόμος 2ος *Ἀθῆναι, 2 καὶ 9 Μαρτίου 1946* *Ἔτος 68ον — Ἀριθ. 9—10*

Μυθιστόρημα ὑπὸ ANDRÉ LAURIE

ΠΡΟΑΣ Ο ΝΙΚΙΟΥ

Μετάφραση ΓΙΑΝΝΗ Β. ΙΩΑΝΝΙΔΗ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον)

—Ποιὸς ἐπιθυμεῖ νὰ κοιμηθεῖ ἥσυχα ἀπόψε; Ἄς ζυγώσει! ἐμπρός, τσάμπα πρᾶγμα! Δὲ θέλω δεκάρα! Κάνω αὐτὴ τὴ δουλιὰ μόνο καὶ μόνο γιατὶ μ' ἀρέσει. Τίποτε δὲ ζητῶ ἀπὸ κείνους ποὺ ἀνακουφίζω. Ἐλπίζω στὴ γενναιοφροσύνη τους. Τόσο πολὺ θυσιάζουμαι γι' αὐτοὺς ποὺ ὑποφέρουν! Ἐλᾶτε φίλοι μου! Τὸ δράδυ κι' ὅλας φεύγω γιὰ τὴν αὐλὴ τοῦ βασιλιᾶ τῶν Σκυθῶν· μὲ περιμένει ἀνυπόμονα νὰ τὸν γιατρέψω. Αὔριο δὲ θὰ ἔχετε πιὰ τὴ σημερινὴ εὐκαιρία...

Ἕνας χωριάτης ἀποφασίζει ν' ἀνεβεῖ στὴ σκηνή. Κάθεται σὲ μιὰ μισοσπασμένη καρέκλα καὶ ὁ ἀγύρτης τὸν πιάνει ἀπὸ τὸ λαιμὸ λὲς καὶ πρόκειται νὰ τὸν πνίξει. Σὲ μιὰ στιγμὴ ποὺ ἀνοίγει τὸ στόμα του ν' ἀναπνεύσει, χώνει τὸ φοβερό του σίδερο μέσα κεῖ ποὺ διακρίνεται ἕνας μεγάλος καὶ κούφιος τραπεζίτης. Ὁ πελάτης βγάζει δυνατὲς κραυγές· ἐγὼ βέβαια τὶς ἀκούω, ἀλλ' ὄχι καὶ τὸ τριγυρνὸ πλῆθος, γιατὶ οἱ φωνὲς τοῦ ἀνθρώπου πνίγουνται ἀπ' τὸν τρελλὸ θόρυβο τῆς μουσικῆς. Σὲ λίγο φεύγει τρικλίζοντας ἀπ' τοὺς πόνους. Τὸν πρῶτο τὸν διαδέχεται ἄλλος, ὕστερα ἄλλος, ἄλλος... Οἱ δεκάρες πέφτουν σὰ βροχὴ στὸν ἀνοιχτὸ σκοῦφο τοῦ ψευτογιατροῦ. Καὶ ξαφνικὰ βλέπω στὸ πλάϊ μου τὸ Θεαγένη, κατακόκκινο σὰν παπαροῦνα.

—Τί θέλεις ἐδῶ; τὸν ρωτῶ ἔκπληκτα.

—Χτὲς ἔσπασα τὸ δόντι μου μ' ἕνα καρύδι, μοῦ ἀποκρίνεται. Ἀπὸ τότε ὑποφέρω σὰν τὸ σκυλὶ καὶ θέλω νὰ τὸ βγάλω μιὰ ὥρα ἀρχήτερα...

Δὲν τοῦ δίνεται καιρὸς νὰ σκεφθῆ. Ὁ φοβερὸς ἄνθρωπος τὸν ἁρπάζει μὲ τὶς χεροῦκλες του καὶ τὸν καθίζει στὴν καρέκλα. Ὁ φίλος μου ἀνοίγει τὸ στόμα του καὶ δείχνει δυὸ σειρὲς κάτασπρα δόντια. Ὁ ἀγύρτης διστάζει μιὰ στιγμή, μὴ ξέροντας πιὸ δόντι νὰ διαλέξει γιὰ τὴ δουλιά του. Ξαφνικὰ ἕνας ἄνθρωπος ὁρμάει πάνω του καὶ τὸν σπρώχνει πρὸς τὰ πίσω μ' ὅλη του τὴ δύναμη. Καὶ γυρνῶντας πρὸς τὸν Θεαγένη τοῦ λέει μισοθυμωμένος:

—Δυστυχισμένε! Τί κάνεις πάνω σ' αὐτὰ τὰ πρόστυχα σανίδια, ἐσὺ μαθητὴς ποὺ ἔχεις κηδεμόνα ἕνα περίφημο γιατρό. Δὲ ντρέπεσε νὰ γίνεσε θέαμα στὸν ὄχλο αὐτό; Ἐπιτρέπεται σὲ σένα, θετὸς υἱὸς τοῦ Διόδωρου νὰ δείχνει δημόσια τὴν ἀμάθειά του καὶ τὴν ἀνόητη πίστη του γιὰ κουταμάρες καὶ ἀγυρτίες; Κατέβα ἠλίθιε! Κι' ἂν ἔχεις δόντια ποὺ πρέπει νὰ βγοῦν, θὰ σοῦ τὰ βγάλω ἐγὼ μὲ μεγάλη μου χαρά, μὰ τοὺς Θεούς!

Ἀναγνωρίζω τὸν κηδεμόνα τοῦ φίλου μου· θυμωμένος καὶ ἔξω πιὰ ἀπὸ τὸν ἑαυτό του ἁρπάζει τ' αὐτὶ τοῦ Θεαγένη καὶ τὸν ἀναγκάζει νὰ κατέβει κατρακυλῶντας ἀπ' τὴ σκηνή. Βιαστικὰ ξεκολλῶ τὰ φίδια ἀπὸ τὸ λαιμό μου καὶ τὸν ἀκολουθῶ· ὁ φίλος μου κι' ἐγὼ φεύγουμε ἀπὸ κεῖ μέσα, ἐνῷ μᾶς ἀκολουθοῦν τὰ γέλια καὶ οἱ καγχασμοὶ τοῦ πλήθους...

Ὁ Θεαγένης προσπαθεῖ ν' ἀπαλλαγῇ ἀπ' τὸ σιδερένιο χέρι τοῦ Διόδωρου κι' ὅταν τὸ κατορθώνει μπαίνει σ' ἕνα διπλανὸ στενοσόκακο. Ὕστερα ἀπὸ λίγο τὸν ξανασυναντῶ. Στὴν ἀρχὴ κυτταζόμαστε ἀμίλητοι, ὅμως ἀμέσως σχεδὸν ξεσπάνουμε σὲ δυνατὰ γέλια γιὰ τὴν εὔθυμη περιπέτειά μας. Συναντοῦμε καὶ τὸν Μενεκράτη ὁ ὁποῖος μιμεῖται τὴν ἀστεία σκηνή, τὸ κατρακύλισμα τοῦ Θεαγένη ἀπ' τὶς σανίδες, τὸ θυμὸ τοῦ Διόδωρου καὶ τὴ βλακώδη μου στάση μὲ τὰ φίδια περασμένα γύρω ἀπὸ τὸ λαιμό μου. Εἴμαστε εὐδιάθετοι. Τ' ἀστεῖα του δὲν μᾶς ἐνοχλοῦν. Μάλιστα τὸν προσκαλοῦμε νὰ ἔλθῃ μαζί μας

Κι' ἔτσι ἄρχισε ἡ κουβέντα...

στὸν ἄσκοπο περίπατό μας. Δέχεται πρόθυμα.

Ὁλόκληρη τὴν ἡμέρα περιπλανιόμαστε στὴν πόλη καὶ φλυαροῦμε, κυττάζουμε καὶ γελοῦμε μ' ἕνα σωρὸ ἐπεισόδια τοῦ δρόμου. Κάπου, κάπου ἐπεχειροῦμε νὰ παίξουμε τὰ κότσια, παιχνίδι ἀγαπημένο στοὺς Ἀθηναίους ἔφηβους. Δυστυχῶς ὁ Μενεκράτης εἶναι τόσο ζαβολιάρης, ποὺ εἶναι ἀδύνατο νὰ παίξῃ κανεὶς μαζί του χωρὶς νὰ τσακωθῇ. Πάντοτε κάνει τὸν κουρασμένο καὶ συνέχεια ἀγοράζει μελομακάρονα καὶ παστέλια. Ἔχει γεμίσει τὸ στομάχι του ἀπὸ τὸ πρωΐ μὲ καμμιὰ τριανταριὰ ἀπ' αὐτά. Τὸν βαρεθήκαμε γρήγορα καὶ τὸν ἀφίνουμε.

Τὸν ξαναβρίσκουμε τὸ ἀπόγεμα χλωμὸ καὶ φοβισμένο. Ξόδεψε καὶ τὴν τελευταία του δεκάρα γιὰ νὰ συμβουλευθῇ ἕνα μάγο ἀπὸ τοὺς Δελφούς. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς φαίνεται ὅτι τοῦ εἶπε τρομερὰ πράγματα, ἀλλὰ δὲ μᾶς εἶπε ἔστω καὶ μιὰ μόνο λέξη ἀπ' τὸ μυστήριο τῆς προφητείας ποὺ ἄκουσε. Μέσα μας ξύπνησε ἡ περιέργεια νὰ μάθουμε καὶ μεῖς ποιὰ τύχη μᾶς περιμένει. Ἀλλὰ κι' ἡ τελευταία δεκάρα μας εἶχε ξοδευτεῖ πρὸ πολλοῦ· ἔτσι ὑποταχθήκαμε στὴν ἀνάγκη τῆς ἐγκαρτέρησης.

Ὁ Θεαγένης μὲ προσκαλεῖ στὸ σπίτι του νὰ δῶ τὴν τελετὴ τῆς θυσίας μπροστὰ στοὺς δούλους, ποὺ τὴν ἡμέρα αὐτή, ἔχουνε τὸ δικαίωμα νὰ λένε καὶ νὰ κάνουν ὅ,τι θέλουν, σὰν ἐλεύθεροι πολῖτες. Τὸ ἔθιμο αὐτὸ τὸ γνωρίζουν ἀπὸ μιὰ παροιμία ποὺ ἄκουγα συχνὰ ἀπὸ τὸν πατέρα μου: «Βγῆτε ἔξω Κάρες· τ' ἀνθεστήρια τέλειωσαν!» Κι' ὁ κάθε δοῦλος ἔδειχνε μεταμέλεια γιὰ τὸ θάρρος ποὺ ἐξακολουθοῦσε νὰ ἔχῃ καὶ μετὰ ἀπὸ τὶς γιορτάσιμες αὐτὲς μέρες.

Ἡ ἄλλη μέρα πέρασε μὲ προσωπιδοφορίες, μὲ κωμικὲς πομπὲς καὶ στὴ μνήμη μου χαράκτηκε ἰδιαίτερα ἡ θυσία ποὺ γίνηκε στὸν Κεραμεικὸ μπροστὰ στὸ ξύλινο ἄγαλμα τοῦ Λιναίου, ποὺ τὸ διατηροῦσαμε ἀπὸ τοὺς προγόνους μας. Ἦταν κάτι ποὺ πρώτη φορὰ ἔβλεπα καὶ δὲν θὰ τὸ ξεχάσω ποτέ. Ἔπειτα παρευρεθήκαμε στὶς κωμικὲς μάχες τῶν Χόων, ὅπου οἱ συμπότες μὲ γεμάτες ὑδρίες ἀπὸ κόκκινο κρασί, παραταχθήκανε σὲ δυὸ ἀντίθετες γραμμές. Καθ' ἕνας ἔπρεπε νὰ τὴν ἀδειάσῃ χωρὶς καμμιὰν ἀναπνοὴ τὴν ὥρα ποὺ οἱ σάλπιγγες ἔδιναν τὸ σινιάλο τῆς ἀρχῆς. Αὐτὸς ποὺ θὰ πιῇ πρῶτος τὴν ὑδρία του πέρνει σὰ δῶρο ἕνα ἀσκὶ γεμάτο κρασί. Ὅλη τὴ νύχτα, ἡ πόλη ἀντιχεῖ ἀπ' τὶς φωνὲς καὶ τὰ τραγούδια τῶν μεθυσμένων, ποὺ γυρίζουν στοὺς δρόμους μέχρι τὸ πρωΐ.

Ἡ τρίτη μέρα τῶν Ἀνθεστηρίων ἦταν μέρα πένθιμη, ἀφιερωμένη στὸ βράσιμο τῶν χορταριῶν ποὺ προορίζονταν γιὰ τροφὴ τῶν πεθαμένων, ποὺ καθὼς λένε, ἔρχονται τὴ νύχτα καὶ τρῶνε... Ἤθελα νὰ παραυρεθῶ καὶ σ' αὐτὴ τὴν πένθιμη γιορτή· ἀλλ' ἡ Γλυκέρα μὲ βεβαίωσε ὅτι τίποτε δὲν θὰ ἔκανε τὴν περιέργειά μου νὰ χορτάσῃ... Γι' αὐτὸ ἔπεσα νὰ κοιμηθῶ. Καὶ παρ' ὅλη τὴν ἐπιθυμία μου νὰ ξαγρυπνήσω γιὰ ν' ἀκούσω τοὐλάχιστον τὰ βήματα τῶν νεκρῶν, μιὰ καὶ δὲν μποροῦσα νὰ τοὺς δῶ, μόλις ἄγγιξα τὸ κεφάλι μου στὸ μαξιλάρι, ἦρθε ὁ ὕπνος καὶ μοῦ ἔκλεισε τὰ μάτια γλυκά, γλυκά...

Ἀνακατωμένος πιὰ γιὰ καλὰ στὸν ἀθηναϊκὸ βίο, ἔμελλε νὰ ἐπαναλάβω τὸ ρεῦμα τῆς μαθητικῆς μου ζωῆς, σὰ ν' ἄχα περάσει ὁλόκληρη τὴ ζωή μου κάτω ἀπὸ τὴ σκιὰ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΕΦΟΡΙΟΝΑ

Κάποτε μὲ προσκάλεσε ὁ Εὐφορίων νὰ περάσω λίγο καιρὸ στὸ σπίτι του. Παρ' ὅλη τὴν εὐχαρίστηση ποὺ μοῦ προξένησε ἡ πρόσκληση αὐτή, δίσταζα νὰ τὴν δεχθῶ, γιατὶ δὲν εἶχα καμμιὰ κλίση στὸ νὰ παριστάνω τὸν παράσιτο· οἱ δικοί μου μὲ εἶχαν διδάξει, μὲ δικά τους παραδείγματα, νὰ μὴν δέχουμε πολὺ εὔκολα ὅ,τι μοῦ ἦταν δύσκολο ν' ἀνταποδώσω. Δὲν γνώριζα καθόλου ἂν θὰ τοὺς ἄρεζε, νὰ δεχθῶ ποτὲ τὴ στέγη ποὺ μοῦ πρόσφερνε ὁ πλουσιώτατος Εὐφορίων. Κι' ὕστερα φοβόμουνα νὰ μὴ μοιάζω μὲ παρείσακτο στὸ σπίτι του. Ἀποφάσισα καὶ τοῦ εἶπα τοὺς φόβους μου. Ἄρχισε νὰ γελᾶ:

—Πολὺ τραγικὰ τὰ βλέπεις τὰ πράγματα μικρέ μου Πρόα, μοῦ εἶπε μὲ τρόπο λίγο ἐπιπληκτικό. Πρέπει νὰ ξέρῃς ὅτι ἡ ζωὴ θὰ ἦταν κάτι φοβερό, ἂν χρειαζόταν νὰ ζυγιάζουμε ἔτσι κάθε πράξη μας. Βέβαια σὲ ὅλα χρειάζεται προσοχή, ἀλλὰ καὶ τότε μόνο, ὅταν οἱ πράξεις τῶν φίλων μας εἶναι ὑποπτοι. Ἂς εἶναι. Ὑποχωρῶ στὴν ἰδιοτροπία σου. Γράψε ὅμως στὸν πατέρα σου καὶ ζήτησέ του τὴν ἄδεια νὰ ἔρθῃς στὸ σπίτι μου. Πές του ἀκόμα πῶς δὲν σὲ προσκάλεσα χωρὶς νὰ πάρω τὴν συγκατάθεση τῶν γονιῶν μου, μ' ὅλο ποὺ μποροῦσα νὰ τὸ κάνω γιατὶ ἔχω δικό μου διαμέρισμα, χωριστοὺς δούλους καὶ χωριστοὺς φίλους. Μάλιστα, ἀφοῦ μὲ ἀναγκάζεις θὰ σοῦ τὸ πῶ: Ἔχω μιλήσει γιὰ σένα στὴ μητέρα μου Εὔχαρη καὶ περιμένει νὰ σὲ γνωρίσῃ. Εἶσαι τώρα εὐχαριστημένος;

Ἔνοιωσα μεγάλη συγκίνηση. Ὁ Εὐφορίων ἦταν ἕνας ἄνθρωπος ποὺ δὲν μποροῦσε κανεὶς νὰ τὸν βλέπῃ ἀδιάφορα. Νόμιζα ὅτι ἔβλεπα τὸν Ἀπόλλωνα ποὺ κατέβαινε στὴ γῆ καὶ περπατοῦσε ἀνάμεσά μας. Τὸ ἀσήμαντο ἐπεισόδιο τοῦ χιτῶνα, ξεχάστηκε γρήγορα μπρὸς τὸν θαυμασμὸ ποὺ μοῦ προξενοῦσε ἡ ἀπαράμιλλη χάρη του. Κι' ἂν ὑπάκουα στὶς διαταγὲς τῆς καρδιάς μου, θὰ τοῦ πρόσφερνα πρόθυμα τὴ φιλία μου ὅπως ἔκανα καὶ μὲ τὸ Θεαγένη. Ἀλλὰ κι' ἂν ἀκόμα δὲν μὲ μπόδιζε ἡ κοινωνική του θέση, ποὺ στεκόταν πολὺ πιὸ ψηλὰ ἀπὸ τὴ δική μου, ὑπῆρχαν καὶ οἱ ἀηδιαστικὲς κολακεῖες τοῦ Μενεκράτη, ποὺ ἔφταναν νὰ μὲ κάνουν ν' ἀλλάξω γνώμη.

Ἦταν ὅμως καὶ ἡ φιλία τοῦ Θεαγένη ποὺ θὰ μ' ἀπασχολοῦσε ἀρκετά, ὥστε θὰ παραμελοῦσα τὸν Εὐφορίονα. Γιατὶ μὲ τὸν Θεαγένη εἴχαμε γίνει ἀχώριστοι καὶ δὲν περνοῦσε στιγμὴ ποὺ νὰ μὴ δείξῃ ὁ ἕτας στὸν ἄλλο τὴ συμπάθειά του. Ἡ φιλία μας ἦταν κάτι ἐξανθρώπινο, ἀγαπιόμασταν τρυφερά, μὲ ἀδιάρρηκτους δεσμοὺς κι' αὐτὸ ὀφείλονταν στὴν ἐξαίσια φύση ποὺ μᾶς τριγύριζε ἀπὸ παντοῦ. Ὡστόσο ἔγραψα στοὺς γονεῖς μου καὶ ἡ ἀπάντηση δὲν ἄργησε. Ὁ Νικίας μὲ παρακαλοῦσε νὰ εὐχαριστήσω τὴ μητέρα τοῦ Εὐφορίονα γιὰ τὴ φιλοφροσύνη καὶ ἐπέτρεπε νὰ δεχθῶ τὴν πρόσκληση μόνο ὑπὸ τὸν ὅρο, στὴν ἐπιστροφή μου νὰ μὲ συνοδέψῃ κι' αὐτὸς στὸ πατρικό μου σπίτι.

(Ἀκολουθεῖ)

RICHARD DEHMEL

Η ΗΡΕΜΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Μιὰ πόλη σὲ καμπίσια μέρη,
κίτρινη ἡ μέρα θὰ περάσει·
ἡ ὥρα ὅμως γρήγορα θὰ φτάσει
χωρὶς γεγγάρι κι' ἕνα ἀστέρι
τὴν πλάση ἡ νύχτα νὰ σκεπάσει.

Ἀπ' ὅλα τὰ βουνὰ βαραίνει
τὴν πολιτεία μιὰ πυκνὴ ἀχλύ·
πύργος κανεὶς δὲν ἀνεβαίνει
κι' ἀπ' τὴν ἀθούρα ἦχος δὲ βγαίνει
οὐδὲ ἀπὸ στέγη, οὐδὲ ἀπὸ αὐλή.

Μὰ ὡς ξένος ποὺ ἔξω ἀργεῖ πολὺ
βγαίνει ἕνα φῶς πάνω στὸ χῶμα·
καὶ μέσα ἀπὸ καπνὸ κι' ἀχλὺ
μιὰ μελωδία ἀκοῦς σιγαλὴ
ἀπὸ ἕνα παιδιακίσιο στόμα.

Μεταφρ. ΑΡΗΣ ΔΙΚΤΑΙΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΟΙ ΚΑΛΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΚΑΚΟΙ

Ἀγαπητοί μου,

ΟΙΟΙ εἶναι τάχα οἱ καλοί, αὐτοὶ ποὺ, κατὰ τὸ Εὐαγγέλιο, πηγαίνουν μετὰ θάνατο στὸν Παράδεισο καὶ ποιοὶ οἱ κακοί, ποὺ πηγαίνουν ἴσια στὴν Κόλασι; Τὸ ἴδιο τὸ Εὐαγγέλιο μᾶς τὸ ἐξηγεῖ. Θυμᾶστε τὴν θαυμάσια ἐκείνη περικοπὴ τοῦ Ματθαίου, ποὺ διαβάζεται στὶς ἐκκλησίες τὴν Κυριακὴ τῶν Ἀπόκρεω; Τὴν ἄκουσα πάλι προχτές, καί, ὅπως κάθε φορὰ ποὺ τὴν ἀκούω ἢ τὴν διαβάζω, σκέφτηκα πάλι πὼς καμμιὰ ἄλλη θρησκεία δὲν βάζει τόσο ψηλὰ τὴ φιλανθρωπία, τὴν ἐλεημοσύνη, τὴν ἀγαθοποιΐα, τὴν πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπη γενικά, ὅσο ἡ θρησκεία τοῦ Χριστοῦ. Καλοί, σοῦ λέει, εἶν' ἐκεῖνοι ποὺ ἀγαποῦν τὸν πλησίον τους, καὶ τὸν φτωχότερο, τὸν ἐλάχιστο· καὶ κακοί, ἐκεῖνοι ποὺ ἀδιαφοροῦν γιὰ ὅλους καὶ δὲν κοιτάζουν παρὰ τὸν ἑαυτό τους. Καλοί, δίκαιοι, ἄξιοι τῆς αἰώνιας ζωῆς, εἶναι οἱ ἀλτρουϊστές, οἱ φίλαλλοι· καὶ κακοί, ἄδικοι, ποὺ θὰ τιμωρηθοῦν τὴν ἡμέρα τῆς δικαιοσύνης, οἱ ἐγωϊστές. Ναί, τὴ φοβερὴ ἐκείνη ἡμέρα, ὅταν ὁ Κύριος θἄρθῃ στὴ δόξα του καὶ θὰ μαζευθοῦν μπροστά του ὅλα τὰ «ἔθνη», ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, θὰ τοὺς χωρίσῃ, ὅπως χωρίζει ὁ βοσκὸς τὰ πρόβατα ἀπὸ τὰ ἐρίφια, καὶ θὰ βάλῃ τὰ πρόβατα, τοὺς καλούς, δεξιά του, καὶ τὰ ἐρίφια, τοὺς κακούς, ἀριστερά του. Καὶ θὰ πῇ πρὸς τοὺς πρώτους:

—Ἐλᾶτε, εὐλογημένοι, κληρονομῆστε σήμερα τὴ βασιλεία ποὺ σᾶς ἑτοιμάσθηκε ἀπὸ καταβολῆς κόσμου! Γιατὶ ἐπείνασα καὶ μοῦ δώσατε νὰ φάγω· ἐδίψασα καὶ μοῦ δώσατε νὰ πιῶ· ξένος ἤμουν καὶ μὲ φιλοξενήσατε· γυμνὸς καὶ μὲ ντύσατε· ἄρρωστος, φυλακισμένος, καὶ δὲν ἤρθατε νὰ μὲ ἰδῆτε.

Κι' ὅταν κι' ἐκεῖνοι θἀπορήσουν, πότε τὸν εἶδαν πεινασμένο, διψασμένο, γυμνό, ξένο, ἄρρωστο, φυλακισμένο, καὶ δὲν τὸν περιποιήθηκαν, ὁ Κύριος πάλι θὰ τοὺς ἀποκριθῇ:

—Ἐμένα ὄχι. Ἀλλ' ἀφοῦ δὲν κάνατε τίποτ' ἀπ' αὐτὰ στοὺς συνανθρώπους σας, τοὺς ἀδελφούς σας, εἶναι τὸ ἴδιο σὰ νὰ τὰ κάνατε σὲ μένα, τὸν Κύριό σας, τὸ Θεό σας!

Κατόπι, γυρίζοντας στοὺς ἄλλους, τοὺς κακούς, θὰ τοὺς πῇ:

—Φύγετε ἀπὸ μπροστά μου, καταραμένοι! πηγαίνετε στὸ αἰώνιο πῦρ, ποὺ ἔχει ἑτοιμάσει γιὰ σᾶς ὁ Διάβολος! Γιατὶ ἐπείνασα καὶ δὲν μοῦ δώσατε νὰ φάγω· ἐδίψασα καὶ δὲ μοῦ δώσατε νὰ πιῶ· ξένος ἤμουν καὶ δὲν μὲ φιλοξενήσατε· γυμνὸς καὶ δὲν μὲ ντύσατε· ἄρρωστος, φυλακισμένος, καὶ δὲν ἤρθατε νὰ μὲ ἰδῆτε.

Κι' ὅταν κι' ἐκεῖνοι θἀπορήσουν, πότε τὸν εἶδαν πεινασμένο, διψασμένο, γυμνό, ξένο, ἄρρωστο, φυλακισμένο, καὶ δὲν τὸν περιποιήθηκαν, ὁ Κύριος πάλι θὰ τοὺς ἀποκριθῇ:

—Ἐμένα ὄχι. Ἀλλ' ἀφοῦ δὲν κάνατε τίποτ' ἀπ' αὐτὰ στοὺς συνανθρώπους σας, τοὺς ἀδελφούς σας, οὔτε σὲ μένα δὲν κάνατε!

Κι' οἱ κακοὶ θὰ πᾶνε στὴν αἰώνια Κόλαση, κι' οἱ καλοὶ στὴν αἰώνια ζωή, τὸν Παράδεισο.

Τίποτ' ἄλλο, λοιπόν, δὲν ζητεῖ ὁ Χριστὸς ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο, γιὰ νὰ τὸν δικαιώσῃ, παρὰ νἀγαπᾶ τὸν πλησίον του, νὰ εἶναι φίλαλλος, ἀλτρουϊστής. Οὔτε προσευχές, οὔτε νηστεῖες, οὔτε μετάνοιες, οὔτε λειτουργιές, οὔτε κόλλυβα... Καλὰ βέβαια κι' αὐτά· ἀλλὰ τὸ πρῶτο, τὸ πᾶν, εἶναι ἡ φιλανθρωπία, ἡ ἐλεημοσύνη. Γι' αὐτὸ σᾶς εἶπα πὼς ἡ θρησκεία τοῦ Χριστοῦ βάζει τόσο ψηλὰ τὸν ἀλτρουϊσμό. Κι' ὅσο ξέρω, καμμιὰ ἄλλη θρησκεία δὲν θεωρεῖ τὸ καλὸ ποὺ κάνουμε καὶ στὸν ἐλάχιστο, τὸν ταπεινότερο, τὸν φτωχότερο ἀδελφό μας, σὰν καμωμένο στὸν ἴδιο τὸ Θεό.

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΤΟ ΣΚΥΛΙ ΠΟΥ ΕΜΑΘΕ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

(ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Γ'

—Νὰ φέρετε τοῦ Χρὰπ-Χρὰπ νὰ φάῃ! πρόσταξε τοὺς δούλους του ὁ Μουσταφὰ-πασάς. Εἶναι ἡ ὥρα του καὶ σήμερα ἀξίζει νὰ φάῃ διπλᾶ ἀπ' τὸ συνηθισμένο. Ἔ, Χρὰπ-Χράπ;

Τὸ σκυλί, ποὺ καταλάβαινε πολὺ καλὰ τί τοῦ ἔλεγε ὁ ἀφέντης του — «ἡ ὁμιλία τοῦ ἔλειπε», δὲν εἶπε κι' ὁ Ἀρχιροραβῖνος; — κουνοῦσε τὴν

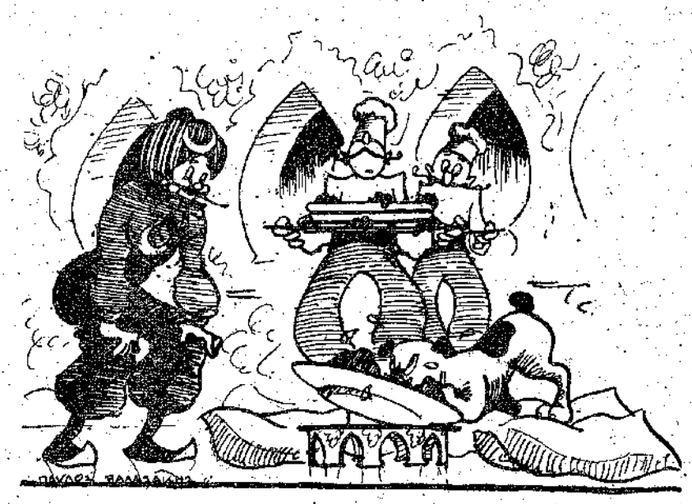

οὐρά του καὶ σκιρτοῦσε ἀπὸ χαρά. Ὡστόσο οἱ δοῦλοι κουβαλοῦσαν τὰ φαγιά του, ποὺ θὰ τὰ ζήλευε, μὰ τὴν ἀλήθεια, κι' ὁ πιὸ καλοφαγὰς ἄνθρωπος: Ὅλο καὶ κρέατα, ἀπὸ κάθε λογῆς τετράποδο ἢ πουλί, κι' ὄχι ὠμά, παρὰ καλομαγειρεμένα, κι' οὔτε κόκκαλα, παρὰ ὅλο ψαχνά. Τὰ κόκκαλα, βλέπετε, εἶναι γιὰ τοὺς κοινούς, τοὺς φτωχοὺς σκύλους· ἐνῶ ὁ Χρὰπ-Χράπ, ὁ ἀγαπημένος τοῦ πλουσίου Μουσταφᾶ, ἦταν κι' αὐτὸς πλούσιος κι' εὐτυχισμένος.

Ἐστρώθηκε λοιπὸν μπροστὰ στὸ χαμηλὸ τραπέζι ποὺ εἶχε φορτωθῇ ἀπ' τὰ φαγιά του, κι' ἔτρωγε, ἔτρωγε, λὲς καὶ δὲν θὰ χόρταινε ποτέ.

Ποῦ νὰ καταδεχτῇ τὴ φραντζόλα, ποὺ τοῦ εἶχαν φέρει γιὰ ψωμί! αὐτὸς περιφρονοῦσε καὶ τὸ τσουρέκι. Ὁ ἀφέντης του, καθισμένος ἀντικρύ του, τὸν καμάρωνε καὶ τοῦλεγε:

—Φάε, φάε! Πεντακόσια φλουριὰ μοῦ ἔφερες σήμερα. Καὶ θὰ μάθῃς καὶ γράμματα! Ναί, νὰ σὲ χαρῶ· σκυλὶ τόσο ἔξυπνο σὰν καὶ σένα, μπορεῖ νὰ μάθῃ καὶ νὰ διαβάζῃ. Ἐδῶ μαθαίνουν καὶ τὰ πιὸ κουτὰ παιδιά, καὶ σύ;.. Καὶ σ' αὐτὸ οἱ Ρωμηοὶ εἶναι ***μάννα***. Καλὰ τὸ εἶπε ὁ Ἀρχιγραβῖνος. Κι' ἀμέσως, σήμερα κιόλας, θὰ μηνύσω τοῦ Πατριάρχη τῶν Ρωμηῶν, νἄρθῃ νὰ σὲ πάρῃ καὶ νὰ σὲ μάθῃ ὅπως ξέρει αὐτός... Μὴ φοβᾶσαι, μπορεῖ νἄρχεται κι' ἐδῶ ὁ δάσκαλός σου. Μὰ κάλι σὲ σχολειὸ ἂν εἶναι ἀνάγκη νὰ κλεισθῇς, ἔννοια σου κι' ἐγὼ δὲν θ' ἀφήσω νὰ σοῦ λείψῃ τίποτα. Τὰ ροῦχα σου, τὰ μαξιλάρια σου, τὰ σκεπάσματά σου, θὰ κουβαληθοῦν ἐκεῖ μαζί σου, καὶ δυὸ φορὲς τὴν ἡμέρα θὰ σοῦ στέλνω τὰ φαγιὰ ποὺ εἶσαι συνηθισμένος νὰ τρῶς. Καὶ πόσο θὰ λείψῃς; Τρεῖς μῆνες, ἕξη μῆνες; τὸ πολύ! Καὶ θὰ μοῦ γυρίσῃς ἐδῶ σοφός. Ἄ, γειά σου!

Πραγματικῶς, τὴν ἴδια ἐκείνη ἡμέρα, ὁ Μουσταφὰ-πασᾶς ἔστειλε δυὸ δούλους του στὸ πατριαρχεῖο, νὰ παρακαλέσουν ἐκ μέρους του — δηλαδὴ νὰ προστάξουν — νὰ πάῃ τὸ γρηγορώτερο στὸ σαράϊ του ὁ Πατριάρχης, ποὺ εἶχε νὰ τοῦ πῇ κάτι σπουδαῖο καὶ βιαστικό.

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΤΟ ΜΑΥΡΟ ΒΕΛΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΡΟΒΕΡΤΟΥ Λ. ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠ' ΤΟ ΑΓΓΛΙΚΟ ΒΕΤΑΣ Σ. ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΥ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Ἡ φρουρὰ ἦταν σὲ συναγερμό. Ὁ ἥλιος ἔλαμπε ἥσυχος πάνω στὴν πράσινη χλόη καὶ στὰ δέντρα, ποὺ φύτρωναν ἐδῶ καὶ κεῖ, καὶ φώτιζε τοὺς πυκνόφυτους λόφους ποὺ κλείνανε τὸν ὁρίζοντα μακρυά. Κανένα σημάδι ἐχθρικὸ δὲ φαινότανε.

—Ἀπὸ ποῦ νἄρθε τὸ βέλος; ρώτησε ὁ ἄρχοντας.

— Πέρα ἀπὸ τὸ δάσος, Σὲρ Ντάνιελ, εἶπε ἕνας φρουρός.

Ὁ ἄρχοντας στάθηκε μιὰ στιγμὴ σωπαίνοντας. Ὕστερα γυρίζοντας στὸ Ντίκ: Ντίκ, εἶπε, πρόσεχε αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους. Σ' ἀφήνω στὸ πόδι μου ἐδῶ. Ὅσο γιὰ τὸν πάστορα θὰ ξεκαθαρίσῃ μόνος του τὴ θέση του εἰδ' ἄλλως θἄχῃ νὰ κάνῃ μὲ μένα. Ἀρχίζω καὶ γὼ νὰ ἔχω ὑποψίες σὰν καὶ σένα. Θὰ ὁρκιστῇ, νᾶσαι βέβαιος, ἀλλοιῶς θὰ ἐνοχοποιηθῇ στὰ μάτια μου.

Ὁ Ντίκ ἀπάντησε κάτι ψυχρά, καὶ ὁ Σὲρ Ντάνιελ ρίχνοντάς του μιὰ διαπεραστικὴ ματιά, ξαναγύρισε στὸ Χώλλ. Τὰ μάτια του πέσανε στὸ βέλος. Ἤταν τὸ πρῶτο ποὺ ἔπιανε στὰ χέρια του, κι' ὅπως τὸ γύριζε ἀπ' ὅλες τὶς μεριές, τὸ μαῦρο χρῶμα του τὸν ἔκανε ν' ἀνατριχιάσῃ ἀπὸ φόβο. Κι' αὐτὴ τὴ φορὰ κάτι ἤτανε γραμμένο πάνω στὸ βέλος. Μιὰ λέξη: Θ ά ν α τ ο ς.

—Ἄ! ξεφώνισε. Τὸ ξέρουνε πῶς γύρισα ἐδῶ. Ἔτσι λοιπόν, ἔ; Θ ά ν α τ ο ς! Μὰ κανένα σκυλὶ ἀπ' αὐτοὺς δὲν εἶναι ἄξιο νὰ σκάψῃ τὸ δικό μου τὸ λάκκο.

Ὁ Σὲρ Ὄλιβερ εἶχε τώρα συνέλθη καὶ προσπαθοῦσε νὰ σταθῇ ὀρθιος.

—Ἀλλοίμονο, Σὲρ Ντάνιελ, εἶπε στενάζοντας. Ὁρκίστηκες ἕνα τρομερὸ ὅρκο. Εἶσαι καταδικασμένος γιὰ ὅλη σου τὴ ζωή.

—Ἄ! ἀπάντησε ὁ ἄρχοντας. Ὁρκίστηκα, στ' ἀλήθεια, παλιόμουτρο! Μὰ ἐσὺ θὰ κάνῃς χειρότερο ὅρκο ἀκόμα. Θὰ ὁρκιστῇς στὸν Τίμιο Σταυρὸ τοῦ Χόλλυγουντ. Πρόσεξε τὰ λόγια μου καὶ ἑτοιμάσου! Θὰ ὁρκιστῇς ἀπόψε.

—Ὁ Θεὸς νὰ σοῦ δώσῃ φώτισῃ, ἀπάντησε ὁ πάστορας. Οἱ οὐρανοὶ ἂς σὲ σώσουνε ἀπὸ τὴν ἀνομία αὐτή.

—Ἄκουσε δῶ, καλέ μου πάστορα, εἶπε ὁ Σὲρ Ντάνιελ. Ἂν τὸ λές, ἐπειδὴ μετάνοιωσες, πάει καλά. Μόνο ποὺ ἀργῆσες λιγάκι. Ὅμως ἂν θὲς νὰ μοῦ κάνεις τὸν ἔξυπνο, δὲν περνᾶνε σὲ μέναν αὐτά. Ἄκουσε δῶ. Αὐτὸς ὁ νέος ἄρχισε νὰ μὲ ἐνοχλῇ στὰ σοβαρά. Τὸν χρειάζομαι ὡς που νὰ τὸν πουλήσω γιὰ γαμπρό. Μὰ σοῦ τὸ λέω καθαρά, πῶς ἂν αὐτὸ βαστάξῃ γιὰ πολύ, θὰ πάῃ νὰ βρῇ κι' αὐτὸς τὸν πατέρα του. Ἔδοσα διαταγὴ νὰ τοῦ ἀλλάξουνε δωμάτιο, καὶ νὰ τὸν πάνε κοντὰ στὸ παρεκκλήσι. Ἂν μπορέσῃς νὰ ὁρκιστῇς πῶς εἶσαι ἀθῶος, μὲ σταθερὸ καὶ πειστικὸ τρόπο, πάει καλά. Τὸ παιδὶ θὰ ἡσυχάσῃ καὶ θὰ γλυτώσῃ ἔτσι τὴ ζωή του. Ἂν ὅμως τὴν ὥρα ποὺ θὰ ὁρκίζεσαι δειλιάσῃς ἢ χάσῃς τὰ λόγια σου καὶ τὰ μπερδέψεις, ὁ Ντίκ δὲ θὰ σὲ πιστέψῃ. Καὶ τότε, μὰ τὴν πίστη μου, θὰ τὸν σκοτώσω. Τώρα, λοιπόν, σκέψου καὶ κάνε.

— Κοντὰ στὸ παρεκκλήσι; τραύλισε ὁ πάστορας.

—Ἐκεῖ, μάλιστα, εἶπε ὁ ἄρχοντας. Γι' αὐτό, ἂν θὲς νὰ τὸν σώσῃς, σῶσε τον. Ἂν δὲ θέλεις, τότε ἄντε, ἄφισέ με ἥσυχο. Γιατί ἂν βιαζόμουνα νὰ δώσω ἕνα τέλος σ' ὅλα αὐτά, θὰ σοῦδινα μιὰ μαχαιριά, νὰ γλύτωνα ἀπὸ τὴν ἀνανδρία σου καὶ τὴν ἀμυαλοσύνη σου. Λοιπόν, τί ἀπεφάσισες; Πές μου. Διάλεξες;

— Διάλεξα, εἶπε ὁ Σὲρ Ὄλιβερ. Ἂς μὲ συχωρέσῃ ὁ Θεός, θὰ κάνω καλὸ ἀντὶ κακοῦ. Θὰ ὁρκιστῶ γιὰ νὰ σώσω τὸ Ντίκ.

— Αὐτὸ εἶναι τὸ καλλίτερο, εἶπε ὁ Σὲρ Ντάνιελ. Στεῖλε καὶ φώναξέ τον γρήγορα. Πρέπει νὰ μείνετε μόνοι σας. Ἐγὼ θὰ παρακολουθῶ κρυφά. Θᾶμαι πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα.

Ὁ ἄρχοντας σήκωσε τὴν κουρτίνα τῆς πόρτας καὶ χάθηκε πίσω ἀπὸ αὐτή. Ἀκούστηκε μιὰ πόρτα ν' ἀνοίγῃ καὶ βήματα στὴ σκάλα.

Ὁ Σὲρ Ὄλιβερ, ὅταν ἔμεινε μόνος, ἔρριξε ἕνα φοβισμένο βλέμμα στὴ μεριὰ τῆ σκεπασμένη μὲ τὴν κουρτίνα κι' ἔκανε τὸ σταυρό του, μὲ ὕφος τρομαγμένο καὶ μετανοιωμένο.

—Ἂν τὸν βάλανε κοντὰ στὸ παρεκκλήσι, μουρμούρισε ὁ πάστορας, τότε πρέπει νὰ τὸν σώσω, ἔστω κι' ἂν πρόκειται νὰ μοῦ κοστίσῃ αὐτὸ τὴ σωτηρία τῆς ψυχῆς μου.

Σὲ λίγο, ὁ Ντίκ ποὺ κάποιος πῆγε καὶ τὸν φώναξε, βρῆκε τὸ Σὲρ Ὄλιβερ τὰ στέκεται μπροστὰ στὸ τραπέζι τοῦ χώλλ, μὲ πρόσωπο ὠχρό, καὶ ὕφος ἀποφασιστικό.

—Ρίχαρτ Σέλτον, εἶπε μοῦ ζήτησες ἕναν ὅρκο. Μποροῦσα νὰ θυμώσω καὶ νὰ σοῦ τὸν ἀρνηθῶ. Μά, ἡ καρδιά μου συγκινήθηκε στὴν ἀνάμνηση τοῦ πατέρα σου, καὶ θὰ σοῦ κάνω τὸ χατῆρι σου. Μὰ τὸν Τίμιο Σταυρὸ τοῦ Χόλλυγουντ, δὲν σκότωσα τὸν πατέρα σου.

—Σὲρ Ὄλιβερ, ἀπάντησε ὁ Ντίκ, ὅταν πρωτοδιαβάσαμε τὸ σημείωμα τοῦ Τλὼν-Ἄμεντ-Ὄλ πίστεψα τότε πολλὰ πράμματα. Τώρα, ἄφισέ με, σὲ παρακαλῶ νὰ σοῦ κάνω δυὸ ἐρωτήσεις. Παραξέχομαι, πῶς δὲν σκότωσες τὸν πατέρα μου. Μὰ δὲ βοήθησες καθόλου γι' αὐτό;

—Ὄχι, καθόλου! εἶπε ὁ Σὲρ Ντάνιελ, καὶ τὴν ἴδια στιγμὴ ἄρχισε νὰ κάνῃ μορφασμοὺς μὲ τὸ στόμα

καὶ μὲ τὰ μάτια του, σὰ νἄθελε νὰ τοῦ δώσῃ νὰ καταλάβῃ κάτι, μὰ χωρὶς νὰ προφέρῃ οὔτε λέξη.

Ὁ Ντίκ τὸν ἔβλεπε μὲ ἔκπληξη. Ὕστερα γύρισε καὶ κόταζε ὁλόγυρα τὸ χώλλ. Ἤτανε ἐντελῶς ἄδειο.

—Τί θὲς νὰ πεῖς; ρώτησε.

—Ἐγώ; τίποτα, ἀπάντησε ὁ πάστορας, ξαναπαίρνοντας βιαστικὰ τὸ ἤρεμο ὕφος του. Δὲν εἶμαι στὰ πολὺ καλά μου. Ἔχω μιὰ ἀδιαθεσία... Σέ... σέ... παρακαλῶ Ντίκ, ἂς τελειώνουμε γρήγορα. Σοῦ ὁρκίζομαι στὸν Τίμιο Σταυρὸ τοῦ Χόλυγγουντ πὼς εἶμαι ἀθῶος καὶ ἀπὸ ἔγκλημα καὶ ἀπὸ προδοσία. Σοῦ φτάνει, αὐτό, καλό μου παιδί. Καὶ τώρα, φεύγω.

Καὶ χάθηκε ἀπὸ τὸ χῶλλ μὲ μιὰ ἀσυνήθιστη βιασύνη.

Ὁ Ντίκ ἔμεινε καρφωμένος στὴ θέση του, κυτάζοντας γύρω-γύρω μὲ ἀπορία. Στὸ πρόσωπό του ζωγραφίστηκαν μὲ τὴ σειρὰ ὅλα τὰ συναισθήματα. Ἔκπληξη, ἀμφιβολία, ὀπωσία, καὶ ἀνακούφιση.

Σιγὰ σιγὰ ὅμως, ὅσο ξεκαθάριζε τὸ μυαλό του, ἡ ὑποψία νίκησε ὅλα τἄλλα, καὶ ἡ βεβαιότητα γιὰ κάτι κακὸ ριζώθηκε μέσα του.

Ξάφνου, σηκώνοντας τὸ κεφάλι ξαφνιάστηκε βλέποντας τὴν ταπετσαρία τοῦ τοίχου.

Σ' ἐκεῖνο τὸ μέρος ἤτανε κεντημένος ἕνας ἄγριος κυνηγός. Μὲ τόνα χέρι κρατοῦσε ἕνα κέρας στὸ στόμα του. Μὲ τ' ἄλλο ἕνα πελώριο δόρατο. Τὸ πρόσωπό του ἤτανε μαῦρο γιατὶ παράσταινε ἕναν ἀφρικανό.

Καὶ τώρα, νὰ γιατὶ ξαφνιάστηκε ὁ Ντίκ. Ὁ ἥλιος δὲν ἔμπαινε πιὰ ἀπὸ τὰ παράθυρα, καὶ ἡ φωτιὰ ἀπὸ τὸ τζάκι ἔρριχνε τὴ λάμψη της ψηλὰ καὶ φώτιζε τὸ ταβάνι καὶ τοὺς τοίχους τοῦ χώλλ, μὲ μιὰ τρεμουλιαστὴ ἀνταύγεια. Στὴ λάμψη αὐτὴ τὸ ἄσπρο τοῦ ματιοῦ τοῦ κυνηγοῦ ἦταν καρφωμένο πάνω στὸ Ντίκ καὶ τὰ βλέφαρα θαρρεῖς κι' ἀνοιγοκλείνανε.

Ὁ Ντίκ κύταζε σαστισμένος. Στὸ φῶς, τὸ μάτι λαμποκοποῦσε σὰ διαμάντι. Ἤτανε ὀγρό, ἤτανε ζωντανό! Καὶ πάλι γιὰ μιὰ στιγμὴ τὰ βλέφαρα ἀνοιγοκλείσανε, κι' ὕστερα, τίποτα.

Δὲν ὑπῆρχε ἀμφιβολία. Τὸ ζωντανὸ μάτι ποὺ τὸν κύταζε μέσα ἀπὸ τὴν τρύπα τῆς ταπετσαρίας εἶχε τώρα χαθεῖ. Ἡ λάμψη τῆς φωτιᾶς δὲ φώτιζε πιὰ τίποτα τὸ ζωντανό.

Ὁ Ντίκ τότε ἔννοιωσε τὴν ἐπικίνδυνη θέση ποὺ βρισκότανε. Ἡ συσπάσεις τοῦ Χάτζ, τὰ νοήματα τοῦ πάστορα, τὸ μάτι ποὺ τὸν κατασκόπευε πίσω ἀπὸ τὸν τοῖχο, ὅλα αὐτὰ στριφογυρίζανε μέσα στὸ μυαλό του. Ἔβλεπε πῶς ἄρχιζαν τὰ μαρτύριά του, πὼς ἡ ὑποψίες του βγαίνανε ἀληθινές, καὶ πῶς μονάχα ἕνα θαῦμα θὰ μποροῦσε νὰ τὸν σώσῃ.

—Ἂν δὲν μπορέσω νὰ φύγω ἀπὸ δῶ μέσα, σκέφτηκε, εἶμαι χαμένος. Τὸ ἴδιο κι' ὁ καϋμένος ὁ Τζὼν Μάτχαμ. Σὲ τί φιδοφωλιὰ μέσα τὸν ἔφερα!

ΠΑΙΔΙΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Σ' ἕνα σχολεῖο, κάποιας μικρῆς πόλης τῆς Ἀγγλίας, τὸν καιρὸ τοῦ πολέμου, ὅταν τὰ παιδιὰ παίρνουν τὰ πρωτοχρονιάτικα δῶρα ποὺ τοὺς ἔχει στείλει μιὰ «Ἀδελφότης Κυριῶν»

Ἐνῶ σκεφτότανε ἔτσι κάποιος ὑπηρέτης ἦρθε βιαστικὸς καὶ ζήτησε ἀπὸ τὸ Ντίκ νὰ τὸν βοηθήσῃ νὰ μεταφέρουνε σ' ἕνα ἄλλο δωμάτιο, τὰ ροῦχα του καὶ τὰ λίγα βιβλία ποὺ εἶχε ὁ Ντίκ.

—Σὲ ἄλλο δωμάτιο; ἀπόρησε. Γιατί αὐτό; Καὶ ποῦ εἶναι τὸ καινούργιο δωμάτιο;

—Στὸ δωμάτιο πάνω ἀπὸ τὸ παρεκκλήσι, ἀπάντησε ὁ ἄλλος.

—Αὐτὸ εἶναι ἀκατοίκητο ἀπὸ καιρό, εἶπε ὁ Ντίκ ἀπορῶντας. Καὶ τί λογῆς δωμάτιο εἶναι;

—Δὲν εἶναι ἄσχημο ἀπάντησε ὁ ἄλλος. Καὶ χαμηλώνοντας τὴ φωνή του πρόστεσε. Μόνο ποὺ τὸ λένε «στοιχειωμένο».

—Στοιχειωμένο; ξαναπε ὁ Ντίκ, κι' ἀνατρίχιασε. Πρώτη φορὰ τὸ ἀκούω, αὐτό. Καὶ γιατὶ τὸ λένε, λοιπόν, ἔτσι;

Ὁ ἄνθρωπος κύταξε φοβισμένος γύρω του, καὶ εἶπε ψυθιριστά: Γιατὶ βάλανε μιὰ νύχτα νὰ κοιμηθῇ ἐκεῖ μέσα ὁ διάκος τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου. Καὶ τὸ πρωΐ—πούφ—χάθηκε. Τὸν πῆρε ὁ διάβολος εἶπανε. Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς ἀπὸ βραδὺς εἶχε παραπιῇ... Ποιὸς ξέρει!

Ὁ Ντίκ ἀκολούθησε τὸν ὑπηρέτη, γεμᾶτος ἀπὸ μαῦρα προαισθήματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙ

Ἀπὸ τὶς πολεμίστρες δὲ φαινότανε τίποτα τὸ ὕποπτο. Ὁ ἥλιος πήγαινε πρὸς τὰ δυτικὰ ὡς που χάθηκε ὁλότελα. Ὁλόγυρα ἀπὸ τὸ Φρούριο τοῦ Τένσταλ δὲ φαινότανε σημάδι ζωντανό.

Ὅταν νύχτωσε γιὰ καλά, ὁ Θοουμόρτον ὡδηγήθηκε σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ φρουρίου, ἀπὸ κεῖ σκύβοντας μὲ προσοχή, χώθηκε μέσα στὸ χαντάκι μὲ τὸ νερό. Ἀκούστηκε γιὰ λίγο ὁ θόρυβος ποὺ ἔκανε κολυμπῶντας, κι' ὕστερα μιὰ μαύρη σκιὰ φάνηκε στὴν ἀπέναντι μεριὰ νὰ σέρνεται ἀνάμεσα στὶς ἰτιές. Γιὰ μισὴ ὥρα σχεδὸν ὁ Σὲρ Ντάνιελ κι' ὁ Μπέγνετ Χάτζ τέντωναν προσεχτικὰ τὸ αὐτί τους. Τίποτα δὲν ἀκουγότανε. Ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Σὲρ Ντάνιελ ἤτανε σὲ ἀσφάλεια.

Τὸ μέτωπο τοῦ Σὲρ Ντάνιελ φωτίστηκε λίγο. Γύρισε στὸ μέρος τοῦ Χάτζ.

—Μπέννετ, εἶπε, αὐτὸς ὁ Τζὼν-Ἄμεντ-Ὄλ δὲν εἶναι παρὰ ἕνας συνηθισμένος ἄνθρωπος. Θὰ κοιμᾶται φαίνεται. Θὰ δῆς πῶς θὰ τὸν κανονίσουμε μιὰ χαρά, στὸ τέλος.

Ὅλο τὸ ἀπόγεμμα καὶ τὸ βράδυ ὁ Ντίκ ἐπῆρε ἕνα σωρὸ διαταγὲς νὰ ἐκτελέσῃ, τὴ μιὰ ὕστερα ἀπὸ τὴν ἄλλη, τόσο ποὺ στὸ τέλος δὲν ἤξερε ποιὰ νὰ πρωτοκάνῃ, ἀπ' τὶς βιαστικὲς αὐτὲς δουλειές.

(Ἀκολουθεῖ)

ΔΙΠΤΥΧΑ (Σειρὰ Δ')

— 3 —

Τ' ἀστέρια ἀπόψε στὸ γιαλὸ
κατέβηκαν γιὰ νὰ λουσοῦνε
καὶ μὲ τὸ κῦμα τ' ἀπαλὸ
νὰ παίξουν καὶ νὰ δροσιστοῦνε.

Κ' ἡ θάλασσα ποὺ ξεγελᾶ
καὶ τοὺς θυμούς της πάντα κρύβει,
ξεσπᾶ. Καὶ τ' ἄστρα τὰ τρελλὰ
στ' ἀκροθαλάσσι της συντρίβει!

ΔΙΟΝ. Α. ΤΡΟΒΑΣ

ΓΙΑΤΙ ΕΣΚΑΣΕ

(ΛΑΪΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ)

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος)

—Δὲ μοῦ λὲς τί φαῖ σὲ πειράζει;

—Μονάχα ἡ σκορδαλιά· μιὰ ἡμέρα ποὺ ἔφαγα λίγη ἀπ' αὐτὴν μ' ἔβλαψε, καὶ πάλι καλὰ ποὺ ἔτυχε νὰ μὴν ἔχῃ πολὺ σκόρδο, ἄλλοιῶς δὲν θὰ μ' ἔβρισκες ζωντανὸ νὰ μιλᾶμε.

Νὰ γιὰ πιὰ αἰτία, ὁ τσοπάνος διώρισε τὴ σκορδαλιὰ γιὰ τὸν ἄρρωστό.

Τὴν ἄλλη μέρα ποὺ ξαναπῆγε νὰ ἰδῇ τὸν ἄρχοντα, τὸν βρῆκε λίγο καλλίτερα καὶ εὐχαριστημένος γιὰ τοῦτο ρώτησε μπακακίσια τὸν βάτραχο:

—Πῶς τὰ πέρασες, ἀδερφέ μου, ἀπὸ τὰ χθές;

—Τί νὰ σοῦ πῶ καὶ τί νὰ σοῦ μολογήσω; κακά, ψυχρὰ κι' ἀνάποδα! Μοῦδωσαν νὰ φάω μόνο σκορδαλιά, καὶ αὐτὴ π' ἀνάθεμά την ἦταν παχειὰ καὶ καυτὴ καὶ μ' ἔπιασε τέτοια ***ἀντράλα*** (ζαλάδα), ποὺ ἀκόμη βουΐζουν τ' αὐτιά μου. Δυὸ ἀπὸ τὰ καϋμένα τὰ παιδάκια μου μ' ἄφησαν χρόνους καὶ τ' ἄλλα εἶναι βυθισμένα σὲ ὕπνο ἀπὸ τὴ ζάλη.

—Ἔ! τί νὰ γίνῃ, κάνε λίγη ὑπομονὴ καὶ θὰ περάσουν ἡ ζαλάδες σας, πιστεύω αὔριο ποὺ θὰ ξανάρθω νὰ σᾶς βρῶ καλά, γειά σου καὶ γυρίζοντας στὴν ἀρχόντισα τῆς εἶπε χαμογελαστά.

—Σκορδαλιὰ καὶ πάλι σκορδαλιὰ παχειὰ καὶ καυτερή.

Ἔγινε καὶ αὐτὴ σύμφωνα μὲ τὴν παραγγελία του καὶ τὸ ἄλλο πρωΐ ποὺ ἐπισκέφτηκε τὸν ἄρχοντα καὶ ρώτησε τὸν βάτραχο στὴ γλῶσσα του τί κάνει;

—Τί νὰ κάνω, μαῦρα κι' ἀραχλα, μοῦ δῶσανε πάλι σκορδαλιὰ καὶ ψοφήσανε ὅλα μου τὰ παιδιὰ καὶ ἐγώ, τὴν βγάζω δὲν τὴ βγάζω τούτη τὴ νύκτα.

—Σκορδαλιά, λέει πάλι ὁ τσοπάνης στὴν ἀρχόντισα, ἄλλο δὲν ἔχει καὶ νὰ εἶναι πιὸ ἀψιά.

Τὴν ἄλλη πάλι μέρα ποὺ ξαναπῆγε, φωνάζει μπά, κακά, μπακακό, μπάκα, κα, τίποτα! ξαναφωνάζει, δὲν πῆρε ἀπάντηση, εἶχε ψοφήσει καὶ ἡ μπακακίνα.

Τότε ὁ τσοπάνης μὲ ἀσυγκράτητη χαρὰ εἶπε στὴν ἀρχόντισα:

—Ὁ ἄρχοντας δὲν ἔχει πιὰ τίποτα, αὐτὸ καὶ μόνη σου τὸ βλέπεις καὶ ὁ ἴδιος τὸ δείχνει φῶς φανάρι, ἡ σκορδαλιὰ ψόφησε τὸν μπάκακα ποὺ ἦταν στὸ στομάχι του. Τώρα δόστε του μαζὶ μὲ τὰ φαγιὰ ποὺ ἔτρωγε πρωτήτερα καὶ παληὸ κρασί, γιὰ νὰ δυναμώσῃ καὶ σὲ λίγες μέρες θὰ εἶναι στὸ πόδι. Ἐγὼ σᾶς ἀφήνω, γιὰ νὰ πάω στὴ στάνη μου, νὰ ἰδῶ τί κάνει ἡ γυναίκα μου ποὺ τοῦτες τὶς ἡμέρες θὰ παιδοκομήσῃ.

Σ' αὐτὸ τὸ ἄκουσμα, ὁ ἄρχοντας καὶ ἡ ἀρχόντισα μὲ μιὰ φωνὴ τοῦ εἶπαν νὰ τοῦ βάφτιζαν τὸ παιδί κι' ἔτσι νὰ γινόντουσαν καὶ κουμπάροι.

Τότε ἡ ἀρχόντισα βρῆκε καὶ τοῦ ἔδωσε ἕνα σωρὸ δῶρα γιὰ τὴν κουμπάρα καὶ γιὰ τὸν ἑαυτό του.

Τὴν ἴδια στιγμὴ ὁ ἄρχοντας ποὺ πρόσεξε τὴν χειρονομία της, τῆς εἶπε μὲ καμάρι.

—Γειά σου γυναίκα, ἔδειξες τὴν καλή σου καρδιὰ στὸν ἄνθρωπο ποὺ μὲ ἔσωσε ἀπὸ τοῦ Χάρου τὰ χέρια, τρέχα βγάλε ἀπὸ τὴν κασέλα τὴ πέτσινη σακκούλα μὲ τὰ φλωριὰ καὶ φέρε μου την.

Ὅταν σὲ λίγο ἡ ἀρχόντισα τοῦ τὴν πῆγε, ἐκεῖνος ἔβγαλε ἀπὸ μέσα της δυὸ καλὲς φούχτες φλωριὰ καὶ δίνοντάς τα στὸ σωτήρα του τοῦ εἶπε:

—Πάρε αὐτά, πιστεύω πὼς θὰ φθάσουν νὰ ἀγοράσῃς πεντακόσια σοϊλίτικα πρόβατα, ἔτσι νὰ κάνῃς κι' ἄλλη στάνη καὶ νὰ γίνῃς ἀρχιτσέλιγγας.

Ὕστερα καὶ οἱ δυὸ μαζί, τοῦ σύστησαν ὅποτε κατέβαινε στὴ πολιτεία, νὰ νομίζῃ τὸ σπίτι τους, γιὰ δικό του καὶ νὰ πηγαίνῃ νὰ τραπεζώνεται καὶ νὰ κοιμᾶτε ἐκεῖ.

Χαρούμενος ἐκεῖνος, δὲν ἤξερε πὼς νὰ τοὺς εὐχαριστήσῃ γιὰ τὰ τόσα δῶρα τους καὶ ἀποχαιρετῶντας τοὺς παρακάλεσε νὰ καταδεχτοῦν, νὰ πάνε καὶ στὴ στάνη του.

Ἀπὸ τὰ κοπέλλια τοῦ ἀρχοντικοῦ μαθεύτηκε σ' ὅλη τὴ πολιτεία, πὼς ἕνας τσοπάνης κουβέντιασε μὲ τὸν μπάκακα ποὺ εἶχε τ' ἀφεντικό τους στὴν κοιλιά του καὶ ὅτι τὸν ἔκανε καλά.

Καθὼς τὸ εἶπε ὁ τσοπάνης ἔτσι καὶ ἔγινε, ὁ ἄρχοντας πήγαινε στὸ καλλίτερο, ὄχι ἡμέρα μὲ τὴν ἡμέρα; παρὰ ὥρα μὲ τὴν ὥρα, μιλοῦσε, γελοῦσε, ζήτησε καὶ τοὺς ἐπιστάτες του καὶ κανόνισε τὶς ὑποθέσεις του καὶ ὅταν βγῆκε ἔξω, μιὰ ἀπὸ τὶς πρῶτες του φροντίδες ἦταν νὰ πάῃ μαζὶ μὲ τὴ γυνσίκα του στὴ στάνη τοῦ γιατροῦ του καὶ κουμπάρου του, νὰ τὸν ἰδῇ καὶ νὰ γνωρισθῇ μὲ τὴν οἰκογένειά του.

Ὁ τσοπάνης τοὺς δέχτηκε μὲ ἀκράτητη χαρά, διάλεξε ἕνα παχὺ ἀρνὶ καὶ διέταξε δύο ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους του νὰ τὸ σφάξουν καὶ νὰ τὸ ψήσουν στὴ σούβλα.

Στὸ ἀναμεταξὺ παρουσιάστηκε κι' ἡ τσοπάνισα, κρατῶντας στὴν ἀγκαλιά της ἕνα φασκιωμένο παίδαρο καὶ μὲ τρία ἄλλα κουτσούβελα πιασμένα ἀπ' τὰ φουστάνια της.

Ὁ ἄντρας της ἀφοῦ τὴν σύστησε στοὺς κουμπάρους τῆς εἶπε, νὰ τοὺς φίλευε γάλα φρέσκο, βούτυρο, χλωρὸ τυρὶ καὶ χλωρὴ μυζήθρα καὶ νὰ ἔφτιανε γιὰ τὸ τραπέζι τυρόπηττες καὶ γαλατόπηττες.

Ὅταν ἑτοιμάστηκαν ὅλα αὐτὰ καὶ ἄρχισαν νὰ τρωγοπίνουν, συμφώνησαν νὰ γίνουνε τὰ βαφτίσια τοῦ παίδαρου, ἔπειτα ἀπὸ ἕνα μῆνα στ' ἀρχοντικὸ τῶν κουμπάρων.

Τὸ τί γίνηκε τότε δὲν μολογιέται. Ὁ ἄρχοντας εἶχε προσκαλέσει «τὸν ντουνιά, τὸν ντουνεντέ, τὸν κόσμο ὅλο» καὶ ὁ τσοπάνης κατέβηκε ἀπὸ τὴ παραμονὴ μὲ τὴν οἰκογένειά του καὶ μὲ δυὸ-τρεῖς ἀπ' τοὺς πιστικούς του, γιὰ βοηθοὺς μὲ φορτίο ἀπὸ ἀρνιὰ καὶ ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα καλούδια τῆς στάνης.

Αὐτὸ τὸ πανηγύρι, μὲ τὰ τόσα γλέντια, μὲ χορούς, τραγούδια, ντα-ούλια, βιολιὰ καὶ ἄλλα λαλούμενα, ποὺ κράτησε τρία ἡμερόνυκτα, ἄφησε ἐποχὴ καὶ γιὰ πολὺ καιρὸ γινότανε ὁμιλία ὄχι μόνον ἐκεῖ, μὰ καὶ στὶς γύρω πολιτεῖες.

Ὕστερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια ποὺ πέθανε ὁ τσοπάνης ἀπὸ γεράματα, βρῆκαν τὰ παιδιά του στὸ παράκλι τῆς κασέλας του ἕνα τετράδιο.

Μέσα σ' αὐτό, ἦταν γραμμένο ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ πατέρα τους, κουτὸ στραβά, μὲ τὰ κολυβογράμματα ποὺ ἤξερε, τὸ περιστατικὸ γιὰ τὸν πληγωμένο κόρακα, πῶς τοῦ ἔμαθε τὶς γλῶσσες ποὺ μιλοῦσανε τὰ ζῶα, καὶ τὴ σύστασι ποὺ τοῦ ἔκανε νὰ μὴν ἐφανέρωνε σὲ κανένα τὸ τί ἤξερε, γιατὶ ἂν τὤλεγε θὰ πέθαινε.

Αὐτὸ τὸ εἶχε ἰδεῖ ὁλοφάνερα μὲ τὸ βάτραχο, ποὺ εἶπε τὸ μυστικό του γιὰ τὴ σκορδαλιὰ καὶ τὴν ἔπαθε.

Σὰν μαθεύτηκε τί ἄφησε γραμμένα ὁ τσοπάνης, ξαναθυμήθηκαν ὅλοι τί εἶχε γίνει μὲ τὴ γιατρειὰ τοῦ ἄρχοντα καὶ βγῆκε ἀπὸ τότε ἡ παροιμία. «Ὁ βάτραχος εἶπε τὸ μυστικό του κι' ἔσκασε».

Ἀπὸ τὸν τόπο ἐκεῖνο, τὸ περιστατικὸ διαδόθηκε καὶ σὲ ἄλλα μέρη, μὰ μὲ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου λίγο λίγο ἐξεχνιότανε, καὶ σήμερα ἀκόμη ἀπὸ ὅσους τὸ ξέρουν, λιγοστοὶ ἀναφέρουν καὶ τὴν ἱστοριούλα του.

ΠΑΝ. Δ. ΣΕΦΕΡΛΗΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΑΥΓΟΥΛΑ

Σβήσαν τ' ἀστέρια στὸν γαλάξιον οὐρανὸ
καὶ τὸ φεγγάρι κρύβεται στὴ δύση
λάλημα πετεινοῦ ξυπνᾶ τὴν φύση
κι' ὁ ἥλιος ξεπροβάλλει ἀπ' τὸ βουνό.
Ρόδινη ἡ θάλασσα, μεγάλη ζωγραφιὰ
τὴν ἀμμουδιὰ φιλοῦν γλυκὰ τὰ κυμματάκια
χρυσίζουν πάνω τὰ λευκὰ τὰ συννεφάκια
γλάροι πετοῦν μ' ὁλάνοικτα φτερά.
Τὸ ξωκκλησάκι στὴ σκιερὴ βουνοπλαγιὰ
τὸν ὄρθρο χαρωπὰ γοργοκτυπάει
σὲ λίγο ὁ κόσμος φαίνετσι ποὺ πάει
μὲ ὄρεξη ν' ἀρχίσει τὴ δουλειά.

Ἀμαρυλλὶς

ΕΝΑΣ ΠΑΤΕΡΑΣ

Ἦταν, θυμᾶμαι, οἱ πρῶτες μέρες τοῦ πολέμου.

Ὅλοι κι' ὅλες ζούσαμε μὲ μιὰ ἀγωνία, μὲ μιὰ λαχτάρα!

«— Πῶς πάει ὁ στρατὸς στὸ μέτωπο; Προχωροῦμε;» ἄκουγες παντοῦ.

Ἡ ἡσυχη γειτονιά μου εἶχε πάρει κι' ἐκείνη πολεμικὴ ὄψη. Ὅλα τὰ παλικάρια ἔλειπαν στὸ μέτωπο. Μὰ κάθε πρωΐ μαζεύονταν παρέες-παρέες στὶς πόρτες οἱ γερόντισσες κι οἱ κοπέλλες, περιμένοντας μὲ καρδιοχτύπι τὸν ταχυδρόμο, τὸν κύρ-Ἀντρέα.

Δὲν ἀργοῦσε νὰ φανῇ αὐτός, στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου, μὲ γράμματα στὸ χέρι καὶ στὸ σάκκο.

Μόλις τὸν ἔβλεπαν, ἔτρεχαν μὲ ξεφωνητὰ κοντά του οἱ κοπέλλες, κι' ἔβγαιναν στὸ κατώφλι τῆς ξώπορτας οἱ γερόντισσες.

Κι' αὐτός, πάντα γελαστός, μοίραζε τὰ γράμματα καὶ τὰ δελτάρια καὶ φώναζε στ' ἀνυπόμονα κορίτσια:

— Σιγά, μὲ ζαλίσατε! Κι ἂν δὲν ἔχετε σήμερα γράμμα θἄχετε αὔριο, μαθαύριο! Ἔχω κι ἐγὼ γιὸ στὸν πόλεμο!..

— Ὁ Θεὸς νὰ τὸν φυλάει κι' αὐτὸν κι ὅλα μας τὰ παιδιά! ψιθύριζαν οἱ γερόντισσες.

Ἄλλες χαρούμενες, μὲ τ' ἀτίμητο γράμμα στὸ χέρι, ἄλλες λυπημένες, μ' ἄδεια χέρια μὰ πάντα μ' ἐλπίδα στὴν καρδιά, σκόρπιζαν οἱ γυναῖκες στὰ σπίτια τους.

*

Ἔτσι πέρασε ὁ χειμώνας, κι ἦρθε ὁ Ἀπρίλης.

Μὰ μὲ τὴν Ἀγοιξη ἦρθε στὴν Ἑλλάδα ἡ δυστυχία κι ἡ σκλαβιά...

Ἕνα-ἕνα γυρνοῦσαν τὰ παλικάρια τῆς γειτονιᾶς χλωμά, ἀδυνατισμένα πικραμένα...

Ὁ ταχυδρόμος εἶχε μέρες νὰ φανῇ.

— Τί νἄπαθε ἄραγε; ἀναρωτιόμουν.

Κι' ὅλο τὸν περίμενα.

Μιὰ μέρα, φάνηκε πάλι στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου, μὰ πιὸ σκυφτὸς ἀπὸ πρίν.

Ἔτρεξα καὶ τὸν πλησίασα.

Δὲ γελοῦσε πιὰ τὸ κουρασμένο του πρόσωπο, κι εἶχαν ἀσπρίσει ὁλότελα τὰ μαλλιά του.

Στὸ μανίκι φοροῦσε μιὰ μαύρη κορδέλλα...

Μὲ κοίταξε περίλυπα κι εἶπε βραχνά:

— Δὲ γύρισε, ... Πάει!..

— Μὴ λυπᾶσαι καὶ γρήγορα θὰ γυρίσῃ ὁ γιός σου, κὺρ-Ἀντρέα! φώναξα.

Ἐκεῖνος πικροχαμογέλασε καὶ μὲ κοίταξε.

Στὴ ματιά του ζωγραφιζόταν ὁ πόνος, μὰ λαμπύριζε μιὰ σπίθα περιφάνειας!

Χωρὶς νὰ δακρύσῃ, κίνησε νὰ φύγῃ, σκυφτὸς κάτω ἀπ' τὸ βάρος τῆς θλίψης καὶ τοῦ πόνου...

Θρυλικὴ Ροδόπη

ΗΘΕΛΑ ΝΑΜΟΥΝΑ...:

Ἤθελα νἄμουνα παιδάκι
μικρὸ στὰ τέσσερά μου χρόνια
νὰ πήδαγα σὰν κατσικάκι
κι' ἔτσι ἂς ἔμενα αἰώνια.

Ἤθελα νἄμουνα μικροῦλι
ἀτίθασσο καὶ χαϊδεμένο,
ἤθελα νἄπαιζα κρυφτοῦλι
καὶ τόσο πάντοτε νὰ μένω.

Μεσ' σὲ παιχνίδια, μεσ' σὲ κοῦκλες
μεσ' στὰ μεταξωτὰ ντυμένο
καὶ στὸ κεφάλι ξανθὲς μποῦκλες,
καὶ τόσο πάντοτε νὰ μένω.

Κρινοῦλα

ΟΧΙ

Προχτὲς τ' ἀπόγεμα, πηγαίνοντας περίπατο, βρεθήκαμε μπροστὰ σ' αὐτὴ τὴ σκηνὴ σὲ κάποιο δρόμο ποὺ περνούσαμε.

Ἕνα χαριτωμένο ἀγοράκι, καλοντυμένο, ὁμορφοχτενισμένο, μιὰ χαρά, ἦτανε γονατισμένο ἀπάνω στὸ πεζοδρόμι, ἔξω ἀπ' τὸ ψηλό του σπίτι, καὶ κούρντιζε ἕνα μικρὸ αὐτοκινητάκι,—δῶρο βέβαια ποὺ τοῦ χαρίσανε τὴν πρωτοχρονιά. Σὲ πέντε βήματα ἀπόσταση στεκόταν μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα καὶ κοίταζε ἕνα ἄλλο παιδάκι ἀναμαλλιασμένο, κουρελοφορεμένο, ξυπόλυτο.

Τὸ πλουσιόπαιδο, ἀφοῦ κούρντισε τὸ παιχνιδάκι του, τὸ ἄφησε πάνω στὶς πλάκες τοῦ πεζοδρομιοῦ νὰ κυλήσει. Τὸ πεζοδρόμι ἦταν κατηφορικὸ καὶ τ' αὐτοκινητάκι, καθὼς πῆρε φόρα, θὰ γκρεμιζόταν στὸ δρόμο, ἂν τὸ φτωχόπαιδο δὲν τέντωνε τὸ γυμνὸ ποδαράκι του νὰ τὸ κρατήσῃ. Τὸ πῆρε στὰ χέρια του, τὸ γύριζε ἀπ' ὅλες τὶς μεριὲς ἐκστατικό, ἐνῶ τ' ἄλλο παιδάκι εἶχε πλησιάσει γελαστὸ ὕστερα τ' ἄφησε χάμου κι' ἐκεῖνο κύλησε πάλι στὸν κατήφορο. Τὰ δυὸ παιδάκια ἀρχισαν νὰ γελᾶνε μὲ τὸ κατραχύλισμα τοῦ αὐτοκίνητου. Σὲ λίγο μιλοῦσαν κι' ἔπαιζαν μαζὶ σὰ νἄ γνωρίζουνταν ἀπὸ καιρό.

Προχωρήσαμε, καὶ μοῦ λέει ὁ φίλος μου ὁ φοιτητής:

—Γιὰ κοίταξε. Τὸ ἕνα πλουσιόπαιδο, ντυμένο στὰ βελοῦδα, καὶ τ' ἄλλο ἕνα φτωχοῦλι, κουρελιασμένο. Ὅμως οἱ μικρὲς ψυχοῦλες τους εἶναι τὸ ἴδιο ἀθῶες, ἀμόλυντες ἀκόμα· τί γρήγορα ποὺ φιλιωθήκανε!... Κι' ὅμως! Μεθαύριο τὸ πρῶτο θὰ γίνει ἕνας πλούσιος ἀφέντης, ποὺ θὰ ζεῖ μέσα σὲ πολυτέλειες, καὶ τ' ἄλλο θὰ γίνει ἕνας φτωχὸς ἐργάτης, ποὺ θὰ ζεῖ μέσα σὲ στέρησες καὶ φτώχεια. Εἶναι αὐτὸ σωστό, εἶναι δίκιο;...

Κι' ὁ φοιτητής, ποὺ τὰ μάτια του πετάξανε σπίθες, ἀπάντησε στὸν ἑαυτό του:

— Ὤ, ὄχι! Χίλιες φορὲς ὄχι!

Ἀητὸς τῆς Ἠπείρου

ΠΑΙΔΙΚΟ ΠΝΕΥΜΑ

Μιὰ μέρα, ποὺ δὲν εἴχαμε ἠλεκτρικό, ὁ Κόντε-Ρεπανάκης μοῦ λέει:

—Μιὰ καὶ δὲν ἔχουμε φῶς, δὲν βάζεις λίγο τὸ ραδιόφωνο;

Ἀνυπόγραφος

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

Ἀθῆναι, 28 ὁδὸς Γ' Σεπτεμβρίου τὴν 26 Φεβρουαρίου 1946

Τὸ σημερινὸ φυλλάδιο εἶναι τὸ πρῶτο τοῦ Μαρτίου. Αὐτὸν τὸν μῆνα, ἐλπίζω νὰ ἐκδώσω ἀκόμα ἕνα-δυό. Κι' ἀπὸ τὸν Ἀπρίλιο, ἂν θέλῃ ὁ Θεός, νὰ ἐκδίδω ἕνα φυλλάδιο κατὰ Σάββατο, ὅπως τὸν καλὸ παλιὸ καιρό. Ἀλλὰ μὴ τὸ ***κομπασδόσετε***, ποὺ λέει ὁ λόγος. Στὶς σημερινὲς περιστάσεις, ποὺ βλέπουμε νὰ καθυστεροῦν καὶ τὰ μεγαλύτερα, καὶ πλουσιότερα περιοδικά, τίποτα δὲν μπορεῖ κανένας νὰ ὑποσχεθῇ.

Θυμίζω τὴν προθεσμία τοῦ Διαγωνισμοῦ πρὸς σύνθεσιν Πνευματ. Ἀσκήσεων. Συλλογές ἀπὸ 15—20 Ἀσκήσεις κατὰ τοὺς ὅρους ποὺ βλέπετε στὴν προκήρυξιν τοῦ πρώτου φυλλαδίου, εἶναι δεκτὲς ὡς ***τὸ τέλος Ἀπριλίου.***

Νεφέλη, χάρηκα πολὺ γιὰ ὅσα μοῦ γράφεις στὸ πρωτοχρονιάτικο γράμμα σου. Στὸ μεταξὺ ἔλαβε κ' ἡ κ. Φαίδων ἕνα νεώτερο. Γιὰ νὰ σοῦ ἀπαντήσῃ ἰδιαιτέρως, ἴσως δὲν θὰ εὐκαιρήσῃ. Καὶ μὲ παρακάλεσε νὰ σοῦ πῶ ἐκ μέρους του τὰ ἑξῆς: Στὸν καιρό μας, καὶ γιὰ ὁποιον μπορεῖ, οἱ Θετικὲς Ἐπιστῆμες εἶναι προτιμώτερες. Ἐσὺ μπορεῖς ν' ἀκολουθήσῃς κάποιαν ἀπ' αὐτές, ἀφοῦ στὸ ἀπολυτήριό σου ἔχῃς 20 βαθμὸ στὰ Μαθηματικά, ποὺ εἶναι σπάνιο καὶ σπουδαῖο. Αὐτὸ λοιπὸν ἔχε ὑπ' ὄψι σου καὶ μελέτα τὰ σχετικὰ ὡς τὸ Μάϊο ποὺ μὲ τὸ καλὸ θὰ ἔλθῃς στὴν Ἀθήνα. Καὶ μὲ τί χαρὰ θὰ σὲ ἰδοῦμε ἐδῶ ὅλοι!

Εἶναι ἀλήθεια, ***Ἀητὲ τῆς Ἠπείρου***: «τὸ δρόμο τῆς ἐξελίξεως πρὸς τὴν Πρόοδο κανένας δὲν μπορεῖ νὰ τὸν ἀνακόψῃ». Καὶ προσθέτω: «καὶ κάθε ἄνθρωπος ἔχει τὴν ὑποχρέωση νὰ τὸν ***πάρῃ***». Ἕνα εἶναι τὸ δύσκολο: νὰ μάθῃ κανένας τί ἀκριβῶς εἶναι αὐτὴ ἡ Πρόοδος, γιὰ νὰ φυλάγεται ἀπὸ παρεκτροπές, ὑπερβολὲς καὶ παρεξηγήσεις. Τὸ περιοδικό μας στάθηκε ἀνέκαθεν φιλοπρόοδο, ἀλλὰ καὶ συντηρητικό. Φτάνει νὰ θυμηθῇς ποιὰ στάση ἐκράτησε ἢ ποιὸ δρόμο ἀκολούθησε στὸ γλωσσικὸ ζήτημα. Τὸν ἴδιο δρόμο θἀκολουθήσῃ καὶ τώρα, καὶ στὸ μέλλον, γιὰ ὅλα. Ὁ διευθυντής μας σ' εὐχαριστεῖ, συγκινημένος, γιὰ ὅσα γράφεις.

Ὀρεινὲ Πορφυρίων, ὅλα ὅσα μοῦ ἔστειλες τὰ ἔλαβα καὶ περιμένω τὴν εὐκαιρία νὰ δημοσιεύσω ἕνα-δυό, τὰ καλύτερα. Δυστυχῶς, εἶναι ἀδύνατο νὰ γράφω ἐδῶ γιὰ κάθε κομμάτι ποὺ λα-

βαίνω. Ἄλλη φορὰ ἔγραφα μόνο γιὰ τἀπορριπτόμενα, ἀλλὰ κι' αὐτὸ εἶδα σὲ λίγο πὼς ὁ χῶρος δὲν τὸ ἐπέτρεπε. Γιὰ τὸ ἄλλο ζήτημα, νομίζω πὼς δὲν εἶσαι ἀκόμη προετοιμασμένος γιὰ τόσο βαρειὰ ποίηση. Ἅμα μεγαλώσῃς λίγο, ἐξακολουθώντας νὰ διαβάζῃς πεζά, θὰ μπορέσῃς νὰ διαβάζῃς μ' εὐκολία καὶ τὰ πιὸ δύσκολα ποιήματα.

Τρεχαντήρι, ἦταν καιρός, ὕστερ' ἀπὸ δυὸ χρόνια ποὺ εἶσαι συνδρομήτρια, νὰ μοῦ γράψῃς κι' ἕνα γράμμα, γιὰ νὰ σὲ γνωρίσω κι' ἐγὼ ὅπως μὲ γνωρίζεις καὶ σύ. Ἐλπίζω τώρα νὰ ἐξακολουθήσῃς. Καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ μὴν ὑπογράφῃς μόνο μὲ τὸ ψευδώνυμό σου ἀλλὰ καὶ μὲ τὄνομά σου. Χαιρετισμοὺς στὸ μπαμπά, ποὺ ἦταν κι' αὐτὸς μιὰ φορὰ Διαπλασόπουλο.

Ἀφοβο Μάτι, χαίρω καὶ σ' εὐχαριστῶ πού, μόλις σ' ἄφισαν οἱ ἐξετάσεις κι' ἡ ἀρρώστεια, ξαναγύρισες σὲ μένα. Δὲν ἀμφιβάλω, ἂν καὶ δὲν μοῦ λὲς τίποτα γι' αὐτό, πὼς οἱ ἐξετάσεις θὰ πῆγαν λαμπρά. Γιὰ τἄλλα, ἰδὲς τί ἀπαντῶ παραπάνω στὸν *Ὀρ. Πορφυρίωνα*.

Πολὺ ὡραῖα, *Κορινθιακὸ Ἀκρογιάλι*, τὰ βιβλία ποὺ διάβασες τελευταῖα. Ἀλήθεια, πολὺ λίγοι παίρνουν μέρος τώρα στοὺς Διαγωνισμούς μου, καὶ τοῦτο γιατὶ πολὺ λίγοι εἶναι οἱ παλιοί μου συνδρομητὲς ποὺ ξέρουν καὶ μποροῦν. Οἱ νέοι δὲν ἔμαθαν ἀκόμα... Τί νὰ γίνῃ; Εἶχα τὶς διευθύνσεις πέντε χιλιάδων παιδιῶν ποὺ μοῦ κάηκαν σχεδὸν ὅλες. Ἀναγκαστικά, ἔπαψα νὰ τοὺς στέλνω τὸ φύλλο. Καὶ φυσικά, θὰ περάσῃ καιρός, ὥς νὰ μάθουν ὅλοι οἱ παλιοὶ πὼς ξανάρχισα τὴν ἔκδοσή μου, γιὰ νὰ ξαναγυρίσουν, ὅσοι τουλάχιστον ὑπάρχουν ἀκόμα ἢ δὲν ἐμεγάλωσαν...

Προκομμένη Τεμπέλα, σὲ συγχαίρω γιὰ τὸν προβιβασμό. Ἐλπίζω νὰ πέρασε κι' ἡ ἱλαρὰ καὶ νᾶσαι τώρα ἐντελῶς καλά. Ναί, πρέπει ν' ἀνανεωθῇ τὸ ψευδώνυμο γιὰ τὸ 1946. Ὅσο γιὰ τὸν «μισὸ τόμο» τοῦ 1945, τί νὰ γίνῃ; Ἀνάγκα καὶ θεοί...

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Δικαίωμα ἐγκρίσεώς: διὰ συνδρομητὰς ἢ ἀδέλφια των, δρχ. 500. Δι' ἀγοραστὰς ἀποκτήσαντας μὲ τὸ ψευδώνυμον δικαιώματα συνδρομητοῦ, δρχ. 1000.

Νέα Ψευδώνυμα: Ταλαίπωρη Μακεδονία, ἀ. (ΝΧ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Παγκρατιωτάκι, ἀ.. Λενιώ, κ., Ἀτίθασσος, κ., Ροδαυγή, κ., Ἀτρεύς, ἀ., Ἀφοβο Μάτι, κ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: ***Κόντε Ρεπανάκην*** (μὲ γειὰ στὴν καινούργια ταξη· εἶθε νὰ γίνουν ὅλ' αὐτὰ ποὺ εὔχεσαι!) ***Δοῦκα τῆς Λευκάδος*** (διεβίβασα τὶς εὐχές σου καὶ τὰ καλά σου λόγια στὸν κ. Ξ., ποὺ σ' εὐχαριστεῖ πολύ)· ***Ἀθανάσ.*** καὶ ***Δημοσθ. Κατσάρην*** (ὁ τόμος τοῦ 1930 σᾶς ἐστάλη τὴν 16 Φεβρουαρίου) ***Θρυλίκην Ροδόπην*** (ἔλαβα τὰ ἀπὸ 2 καὶ 18 Ἰαν. γράμματά σου· τώρα βέβαια θὰ ἔλαβες τὰ φυλλάδια καὶ θὰ τὰ ἔμαθες ὅλα· εὐχαριστῶ γιὰ τὶς εὐχές·) ***Γελαστὸν Λογοτέχνην*** (ἐλπίζω κι' εὔχομαι νὰ τιμήσῃς, ὅπως λές, τὸ νέο σου ψευδώνυμο· ὄχι δὲν χρειάζονται τώρα «ψηφία» γι' ἀπορρίψεις, γιατὶ ἁπλούστατα ἀπορρίψεις δὲν δημοσιεύονται·) ***Ροδαυγὴν*** (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα καὶ χαιρετῶ τὴ νέα μου φίλη ***Ὄλγα Βατέλ'***) ***Ἑλληνικὴν Ραψῳδίαν*** (ἡ μετάφραση τοῦ «Καλοκαιρινοῦ Κρεββατιοῦ» ἔχει μερικοὺς ὡραιότατους στίχους· τὸ ὅλον ὅμως θὰ ἤθελε λίγο κτένισμα).

Ἑλληνόπουλο, Καμέλια, Σὲρ-Νίκ, Μαῦρο Βέλος κτλ. κτλ. Ἔλαβα τὰ γράμματά σας καὶ θὰ σᾶς ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 304ου Διαγωνισμοῦ λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἔχουν δημοσιευθῇ.

27. *Λεξίγριφος*

Τὰ ὡραιότερα λουλούδια
(Περισσότερα ἀπὸ δυὸ)
Κι' ἕνα κράτος στὴν Ἀσία,
Θὰ σοῦ δώσουν κάτι φροῦτα
(Περισσότερα ἀπὸ δυὸ)
Ὤ, τί μυρουδιά, τί οὐσία!..

Ἀμερικανόπουλο

28. *Συλλαβόγριφος*

Μιὰ νότα τῆς βυζαντινῆς
Μὲ ἀγρίμι τὴν ἑνώνω,
Ἀλλὰ εὐθὺς τὸ μετανοιώνω.
Γιατὶ σ' αὐτὸ ποὺ πρόβαλε
Ἀρρώστεια βλέπω ψυχική,
Ἀκόμα καὶ σωματική.

Σὲρ Νὶκ

29. *Τονόγριφος*

Ἀρχαία εἶμαι πόλις,
Ὡς ἔχω ἂν μ' ἀφήσῃς·
Τροφὴ θὰ γίνω, μόλις
Τὸν τόνο μου κινήσῃς.

Λενιὼ

30. *Αἴνιγμα*

Ὁ καθένας μ' ἔχει φάει,
Ἄλλος λίγο, ἄλλος πολύ·
Κι' ὅμως οὔτε ὦμὸ μὲ τρῶνε,
Οὔτε καὶ ψητὸ στὸ φοῦρνο,
Ἢ στὴ σκάρα ἢ στὸ σουβλί.
(Παλαιὸν διασκευή) ***Λενιὼ***

31. *Ψαροκόκκαλον*

Ν' ἀντικατασταθοῦν οἱ ἀστερίσκοι διὰ γραμμάτων ὥστε ν' ἀναγινώσκονται ἐξ ἀρχῆς κατὰ σειράν: φωτιστικόν, σχίσιμον, μυστήριον, ὀπωρικόν, νῆσος τοῦ Αἰγαίου, βασιλεὺς τῆς Ρώμης, βασιλεὺς τῆς Κρήτης, πτηνὸν νηκτικόν.

Ἀτρεὺς

32. *Κρυπτογραφικὴν*

1234567 = Ἐθνομάρτυς (ἐπώνυμον)
213 = Ὥρα
36167 = Ἰχθὺς
432567 = Αἰρετικὸς
57767 = Ἀρχαία πόλις
6157 = Ἑρπετὸν
76154 = Βαλκανικὴ πρωτεύουσα

Ἀμερικανόπουλο

33 — 37. *Μαγικὸν Γράμμα*

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος εἰς ἑκάστην τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

ὄασις, ἱδρώς, βαίνω, ζώδιον, ἔρις

Σὲρ Νὶκ

38. *Διπλὸ Κεφάλι*

πόνος, ραφή, ἀστήρ, ἐγώ, δάς, λόγος

Εἰς τὰς λέξεις αὐτὰς νὰ προστεθῇ ἀνὰ ἓν γράμμα ὡς κεφαλή, ὥστε νὰ σχηματισθοῦν ἄλλαι τόσαι λέξεις, τῶν ὁποίων τὰ ἀρχικὰ ν' ἀποτελοῦν κράτος τῆς Εὐρώπης.

Βολιωτόπουλο

39. *Ἐλλιποσύμφωνον*

φθρσν-θ-χρσθ'-μλ-κκ

Βολιωτόπουλο

40. *Γρῖφος*

$$\text{ὦ!}\ \frac{\text{ὂν}}{\text{μὲν}}\ \text{N K}$$

Λενιὼ

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τῶν φυλλαδίων 5 καὶ 6 τοῦ 1945.

61. Ἰσαάκιος (Ἰσαάκ, Ἴος). — 62. Ἀμόριον - μόριον. — 63. Δέκα - δέμα. — 64. Ὁ τοῖχος, ἡ Τύχη. — 65

ΛΑΡΙΣΣΑ
Α Ε Ι Α
ΡΕΒΕΚΚΑ
Ι Ε Ε Α
ΣΙΚΕΛΙΑ
Σ Κ Ι Ζ
ΑΛΑΛΑΖΩ

66. ΦΟΡΜΟΖΑ (ὄμμα, Ρόζα, μᾶζα, Ζόφφρ. ἄρμα.). — 67 - 68. 1. *Σταυρός*, Σταῦρος, ταῦρος, μαῦρος, Μαῦρας, Μαύρα, μύρα, *λύρα*. 2. *Πόρος*, φόρος, φάρος, φάρος, χάρος, χάος, Χίος. — 69. ΜΑΡΤΙΟΣ (Μαλακός, Ἀνίσχυρος, Ρηχός, Τραχύς, Ἱκανός, Ὀρεινός, Στραβός).

70. *Ἡ καλὴ μέρα φαίνεται ἀπὸ τὴν αὐγή* (ι, κᾶ, λι μέρα. φ' ἓν ετ, ε ἀπὸ τι, νὰ βγῇ).

71. Ἐξοχὴ (ἔξω, χῖ). — 72. Ντόμινον (ντό, μῖ, νόν). — 73. Λαύρα - αὔρα. — 74. Ὁ Βίας, ἡ βία. — 75.

Ε Ε Ο
Ι Ρ Σ
Λ Υ Σ
ΕΣΣ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ
ΚΧΘ
Ρ Θ Υ
Α Ω Ι
Ν Ν Α

76. ΡΑΔΙΟΝ (Ἀϊδίνιον, Ἰρίδιον, Ὀράν, Ναδίρ). — 77 - 81. Διὰ τοῦ Ο: *τόνος, νόσος, φόρος, πόλος, πόθος*. — 82. ΡΝ - ΜΝ = Εἰρήνη ὑμῖν. ΗΕ - ΑΑ = Μηδὲν ἄγαν. (ΡΗνος, ΝΕάπολις, ΜΑϊος, ΝΑξος). — 83. Ὁ ὕπνος δεῖπνος. — 84. *Ἐν τῇ ἑνώσει ἡ ἰσχύς* (ἐν τι ἕν, ὡς η, ι εἰς χῖ, ς).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Δὲν δημοσιεύεται Ἀγγελία ὑπερβαίνουσα τοὺς δεκαπέντε στίχους, καὶ μόνον μία τοῦ καθενὸς εἰς κάθε φυλλάδιον. — Ἕως δέκα τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλᾶ στοιχεῖα δρχ. 500. Πέραν τῶν δέκα λέξεων, 30 δρχ. ἡ λέξις μὲ ἁπλᾶ, 50 δρχ. μὲ παχέα καὶ 80 δρχ. μὲ κεφαλαῖα. Ὁ χωριστὸς στίχος δρχ. 200.

[Β — 19]

Σ' εὐχαριστῶ Φαντάρε τοῦ 41, ἀλλὰ τώρα ὄχι, ἀργότερα ἴσως.

Ροδαυγὴ

[Β — 20]

Δέχομαι εὐχαρίστως ἀλληλογραφίαν μὲ ὅλα τὰ Διαπλασόπουλα. Δ)σις Μιλτιάδην Βλαστόν, Σόλωνος 128, Ἀθήνας.

Ἀφοβο Μάτι

Τυπογραφεῖον Ἀδελφῶν ΡΟΔΗ, ὁδὸς Κεραμεικοῦ ἀρ. 42